

V aktuálnom čísle sa dočítate:

▣ VIETE, ŽE ...

▣ NA AKTUÁLNU TÉMU:

- Kontrolný výkaz platiteľov DPH.

▣ LEGISLATÍVA – schválené zmeny:

- Presadzovanie práv duševného vlastníctva colnými orgánmi.
- Zákon o organizovaní verejných športových podujatí.

▣ LEGISLATÍVA – pripravované zmeny:

- Zákon o krátkodobom nájme bytu.
- Dobré správy pre spotrebiteľov – bezplatný presun účtu, prehľadnejšie bankové poplatky a vyššia ochrana pri online nákupoch.
- Ústavné zmeny v slovenskej justícii.

▣ JUDIKATÚRA:

- Zmysel odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia.

VIETE, ŽE...

... sú sprístupnené elektronické schránky pre občanov SR?

Od 01. januára 2014 Národná agentúra pre sieťové a elektronické služby spustila pilotnú prevádzku elektronických schránok v zmysle zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci (tzv. zákon o e-Governmente). Schránky sú vytvorené pre občanov SR, ktorí k danému dátumu dovŕšili 18. rok veku.

Prihlasovanie občanov do vlastných elektronických schránok je možné len prostredníctvom tzv. eID karty - elektronického občianskeho preukazu, ktorý musí mať aktivovanú Online eID funkciu. Prostredníctvom tejto schránky je už možné napríklad využiť služby Centrálnej ohlasovnej slúžiacej na hlásenie trvalého alebo prechodného pobytu občana, vrátane získania potvrdení online. Elektronické schránky sú dostupné na stránke <https://chranka1.slovensko.sk>.

NA AKTUÁLNU TÉMU

Kontrolný výkaz platiteľov DPH.

Od 01. januára 2014 majú registrovaní platitelia dane z pridanej hodnoty o povinnosť navyše. Každý platca DPH je totiž povinný za každé zdaňovacie obdobie, za ktoré daný subjekt podáva daňové priznanie, podať elektronicky kontrolný výkaz DPH, pričom lehota na

podanie je do 25 dní po skončení zdaňovacieho obdobia. Za oneskorené podanie alebo za podanie obsahujúce chyby hrozí pokuta až do výšky 10.000 EUR, pri opakovanom porušení až do výšky 100.000 EUR.

Zavedenie kontrolného výkazu DPH má slúžiť ako kontrolný nástroj finančnej správy pri uplatňovaní inštitútu ručenia za daň. Pomocou kontrolného výkazu DPH finančná správa bude môcť rýchlo identifikovať odberateľov, ktorí si odpočítali DPH od platiteľov nachádzajúcich sa na tzv. čiernom zozname Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky. Vo výkaze sa totiž povinne uvádzajú podrobné údaje o jednotlivých daňových povinnostiach a odpočtoch DPH a údaje o uskutočnených a o prijatých zdaniateľných obchodoch, ktoré vyplývajú z vyhotovených faktúr príp. iných dokladov o dodaní tovaru a služieb.

LEGISLATÍVA - schválene zmeny

Presadzovanie práv duševného vlastníctva colnými orgánmi.

Dňa 28.12.2013 vyšiel v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod číslom 486/2013 nový zákon o presadzovaní práv duševného vlastníctva colnými orgánmi. Prijatím tohto zákona bolo vyhovené Nariadeniu Rady (ES) č. 1383/2003, ktoré sa týka

colného konania pri tovare podozrivom z porušovania niektorých práv duševného vlastníctva a opatrení, ktoré sa majú prijať pri tovare, u ktorého sa zistilo, že sa takéto práva porušili.

Zmena právneho režimu presadzovania práv duševného vlastníctva colnými orgánmi prezentovaná novým nariadením Európskej únie sa týka opatrení vo vzťahu k tovaru, ktorý je pod colným dohľadom. V záujme zabezpečenia harmonizácie procesných postupov colných orgánov však bolo potrebné náležite upraviť aj právny režim presadzovania práva duševného vlastníctva colnými orgánmi na domácom trhu.

Zákon upravuje najmä:

- ☒ podmienky a postup pri presadzovaní práv duševného vlastníctva colnými orgánmi prijímaním opatrení proti porušovaniu práv duševného vlastníctva pri tovare, ktorý sa nachádza na domácom trhu,
- ☒ niektoré vzťahy súvisiace s presadzovaním práv duševného vlastníctva colnými orgánmi prijímaním opatrení proti porušovaniu práv duševného vlastníctva pri tovare pod colným dohľadom,
- ☒ spôsob nakladania s tovarom, pri ktorom je podozrenie z porušovania práva duševného vlastníctva alebo ktorým sa porušuje právo duševného vlastníctva a je pod colným dohľadom alebo sa nachádza na domácom trhu,
- ☒ priestupky a iné správne delikty na úseku porušovania práva duševného vlastníctva v súvislosti s tovarom pod colným dohľadom alebo s tovarom nachádzajúcim sa na vnútornom trhu.

Colné orgány sú okrem iného oprávnené vstupovať do prevádzkových priestorov, skladov a iných objektov, u ktorých je podozrenie, že sa v nich nachádza predmetný tovar, môžu požadovať predloženie dokumentácie k tovaru a vyhovovať si ich kópie. Colný úrad má rovnako právo tovar zaistiť, ak má podozrenie z porušovania práv duševného vlastníctva a po splnení zákonných podmienok ho prípadne aj zničiť.

Za porušenie zákona hrozí v niektorých prípadoch pokuta až do výšky 6 800 EUR. Tento zákon je účinný od 01. januára 2014.

Zákon o organizovaní verejných športových podujatí.

Dňa 04. decembra 2013 bol Národnou radou Slovenskej republiky schválený zákon o organizovaní verejných športových podujatí a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V Zbierke zákonov bol vydaný pod číslom 1/2014 a účinnosť nadobudol dňa 01. februára 2014.

Zákon o organizovaní verejných športových podujatí upravuje najmä:

- ☒ podmienky organizovania verejného športového podujatia,
- ☒ oprávnenia a povinnosti organizátora podujatia,
- ☒ činnosť, oprávnenia a povinnosti člena usporiadateľskej služby,
- ☒ úlohy obce a Policajného zboru,
- ☒ povinnosti a zákazy pre účastníka podujatia,
- ☒ podmienky na zaistenie bezpečnosti na podujatí,
- ☒ zodpovednosť za porušenie stanovených pravidiel a
- ☒ sankcie, ktoré môžu byť uložené v prípade porušenia stanovených pravidiel.

Zákon o organizovaní verejných športových podujatí mení aj zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov, v ktorom sa zavádza trest zákazu účasti na verejných podujatiach. Výkon tohto trestu je upravený v zákone č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov, ktorý bol taktiež novelizovaný.

Jednou z povinností, ktorú Zákon o organizovaní verejných športových podujatí zavádza je napríklad vytvorenie informačného systému, v ktorom bude vedená evidencia o fyzických osobách, ktorým:

- ☒ bol uložený trest zákazu účasti na verejných podujatiach,
- ☒ boli odsúdené v súvislosti s účasťou na verejnom podujatí,
- ☒ boli postihnuté za priestupky diváckeho násillia,
- ☒ boli postihnuté za agresivitu v súvislosti s účasťou na podujatí a iné.

Tento informačný systém bude prevádzkovať Národný športový zväz futbalu a Národný športový zväz hokeja.

LEGISLATÍVA - pripravované zmeny

Zákon o krátkodobom nájme bytu.

V parlamente sa aktuálne nachádza vládny návrh zákona o krátkodobom nájme bytu, ktorého účelom je rozvíjať a riešiť otázku súkromného nájomného bývania v Slovenskej republike. V prípade schválenia by mal byť zákon účinný od 01. mája 2014.

Krátkodobý nájom bytu má podľa návrhu zákona umožniť vyváženú právu a povinnosť prenajímateľov a nájomcov. Zároveň má zabezpečiť vyrovnanejšie a flexibilnejšie postavenie zmluvných strán oproti chránenému nájomnému bývaniu. Prenajímateľ má mať reálnu možnosť účinne a v reálnom čase si brániť vlastnícke právo k bytu, a to najmä v prípadoch závažného a jednoznačného porušovania nájomnej zmluvy alebo zákona zo strany nájomcu alebo tretej osoby.

Zákon sa bude vzťahovať na nájomné zmluvy uzatvorené na dobu určitú, najdlhšie na dva roky a zmluvu bude možné predĺžiť o ďalšie dva roky, a to najviac dvakrát. Prenajímateľ bude musieť byť zaregistrovaný pre daň z príjmu podľa osobitného predpisu. Zmluvné strany si dohodnú okrem výšky platieb a rozsahu úhrad za služby poskytované s užívaním bytu napríklad aj podmienky, podľa ktorých bude prenajímateľ oprávnený jednostranne zmeniť výšku nájomného. Pôjde najmä o prípady zmeny cien dodávaných služieb, prípadne zohľadnenie ročnej miery inflácie.

Zmluvné strany sa budú na základe zákona môcť dohodnúť aj na zábezpeke, slúžiacej na zabezpečenie prípadných pohľadávok prenajímateľa voči nájomcovi. Výška zábezpeky však nebude môcť prekročiť trojnásobok mesačného nájomného vrátane úhrad za služby poskytované s užívaním bytu. Nový zákon by mal zmluvným stranám poskytnúť aj lepšie postavenie pri jednostrannom vypovedaní zmluvy.

V druhej polovici marca 2014 by sa mal návrh zákona o krátkodobom nájme bytu dostať do druhého čítania v Národnej rade Slovenskej republiky.

Dobré správy pre spotrebiteľov – bezplatný presun účtu, prehľadnejšie bankové poplatky a vyššia ochrana pri online nákupoch.

Dňa 10. februára 2014 bolo ukončené medzirezortné pripomienkové konanie k návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 492/2009 Z. z. o platobných službách. Navrhovaná účinnosť zákona je od 01. júla 2014.

Novela zákona č. 492/2009 Z. z. o platobných službách navrhuje zrušenie poplatkov za presun účtu medzi bankami a zrušenie účtu. Po zrušení poplatkov za vedenie úverového účtu to má byť ďalší krok k prehľadnejším bankovým poplatkom. Novela má tiež priniesť nové jednotné cenníky bankových poplatkov a pravidelné výpisy bankových poplatkov. Zámerom je tým zvýšiť tlak na znižovanie poplatkov zo strany bánk prostredníctvom výpisu bankových poplatkov, ktorý môže byť klientovi doručovaný aj elektronicky. Jednotná štruktúra cenníkov poplatkov by zas mala pomôcť spotrebiteľovi orientovať sa v ponukách a vybrať si tú najvýhodnejšiu. Cenníky by mali byť zverejňované na webových portáloch bánk a v miestach, kde poskytovatelia vykonávajú svoju podnikateľskú činnosť.

Novela jasne definuje postup presunu platobného účtu medzi bankami. Okrem zrušenia platobného účtu u jedného a otvorenie účtu u druhého

poskytovateľa, novela zastrešuje aj presuny trvalých príkazov na úhradu, trvalých príkazov na inkaso a súhlas platiteľa s inkasom. Banka za úkony súvisiace s presunom účtu nebude môcť požadovať žiadny poplatok. Novootvorený účet bude mať pritom rovnaké nastavenia ako ten pôvodný. Zároveň sa novelou ruší aj 12-mesačná lehota, počas ktorej je v súčasnosti možné spolplatniť vypovedanie rámcovej zmluvy o platobných službách. Novela navrhuje, aby toto zrušenie bolo bezplatné vždy a bez akýchkoľvek časových alebo iných obmedzení.

Ďalšou novelou z oblasti ochrany spotrebiteľa je úplná novela zákona o ochrane spotrebiteľa pri podomovom predaji. Za účelom úplnej transpozície smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ z 25. októbra 2011 o právach spotrebiteľov bol Národnej rade Slovenskej republiky dňa 30. decembra 2013 predložený návrh zákona o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku a pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý vychádza z Plánu legislatívnych úloh vlády SR na rok 2013.

Medzi najvýznamnejšie práva pre zvýšenie ochrany spotrebiteľa, ktoré sa novým zákonom majú zaviesť patrí 14 dňová lehota na vrátenie tovaru zakúpeného prostredníctvom internetu, zákaz predvolených políčok pri online nákupoch a uvedenie celkových nákladov na kúpu tovaru alebo služby. Navrhovaná účinnosť zákona je od 01. apríla 2014.

Lehota 14 dní na vrátenie tovaru zakúpeného na internete platí v cele Európskej únii. Ak sa rozhodnete zmeniť názor, prípadne sa rozhodnete zrušiť svoj nákup, obchodníci vám musia vrátiť peniaze vrátane nákladov na doručenie taktiež do 14 dní. V súčasnosti platí lehota na odstúpenie od zmluvy a vrátenie tovaru v dĺžke 7 pracovných dní. Podľa nového zákona budú mať spotrebiteľia k dispozícii tiež vzorový formulár, ktorý môžu pri tejto príležitosti použiť. Zákaz predvolených políčok znamená, že ak si kupujete napríklad letenku, nestane sa vám, že si nevedome kúpite aj cestovné poistenie. Výhodou uvedenia celkových nákladov je, že vás už neprekvapia dodatočné poplatky alebo náklady v prípade, ak ste o nich pred objednávkou nemali vedomosť. Rovnako si obchodníci nebudú môcť účtovať pri platbe kartou viac, ako sú skutočné náklady.

Ústavné zmeny v slovenskej justícii.

Na pôde Národnej rady Slovenskej republiky sa aktuálne rokuje aj o najväčších zmenách v justícii od roku 2011. Vládny návrh ústavného zákona obsahuje najmä tieto body:

- ☒ zavedenie dohľadovej kompetencie Súdnej rady Slovenskej republiky, ktorá rozšíri jej kompetencie v oblasti verejnej kontroly súdnictva.
- ☒ pre sprísnenie podmienok na vstup do sudcovského povolania sa má zaviesť nový predpoklad – sudcovská spôsobilosť. Spočíva v splnení morálneho štandardu a integrity sudcu pre náležitý výkon funkcie. Rozhodovať o ňom bude Súdna rada Slovenskej republiky na základe podkladov od Národného bezpečnostného úradu a vyjadrenia samotného kandidáta.
- ☒ prostredníctvom prechodných ustanovení budú vytvorené podmienky na rozhodovanie o sudcovskej spôsobilosti doterajších sudcov. Preverovať sa budú napríklad ich účty a budú sa zisťovať možné neprijateľné prepojenia na podnikateľskú sféru alebo oblasť zločinu.
- ☒ sudca bude môcť podať opravný prostriedok proti rozhodnutiu Súdnej rady Slovenskej republiky na Ústavný súd Slovenskej republiky.
- ☒ súčasťou Ústavy Slovenskej republiky bude Etický kódex sudcov vypracovaný Súdnou radou Slovenskej republiky v spolupráci s orgánmi sudcovskej samosprávy.
- ☒ predsedu Súdnej rady Slovenskej republiky bude po novom menovať prezident. Návrh na jeho vymenovanie budú môcť podávať viaceré inštitúcie (napr. predseda Ústavného súdu SR alebo vedecké inštitúcie). Zároveň predseda Najvyššieho súdu Slovenskej republiky už nebude môcť byť aj predsedom Súdnej rady Slovenskej republiky. Napokon, prezident príde o právomoc menovať troch členov súdnej rady, bude menovať len predsedu.
- ☒ k vyššej zodpovednosti sudcov by mali prispieť aj zmeny v ostatných zákonoch, ako sú napríklad prísnejšie podmienky na prácu doma, prísnejšie kontroly práceneschopnosti, sprísnenie kritérií na výplatu 13. a 14. platu, obnovenie funkčnosti disciplinárnych senátov a iné.

V prípade schválenia by mal navrhovaný ústavný zákon nadobudnúť účinnosť dňa 01. júla 2014.

JUDIKATÚRA

Zmysel odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia.

Dňa 28.11.2013 vydal Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací orgán rozsudok pod sp. zn.: 5 Cdo 49/2012 vo veci výšky náhrady za bolesť a sťaženie spoločenské uplatnenie. V rozsudku sa Najvyšší súd Slovenskej republiky vyjadril aj k samotnému zmyslu odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia. Najvyšší súd Slovenskej republiky uviedol, že: „Náhrada za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia stanovená na základe počtu bodov stanoveného v lekárskom posudku predstavuje jednorazové odškodnenie za bolesti spôsobené poškodením zdravia, jeho liečením alebo odstraňovaním jeho následkov, za nepriaznivé dôsledky pre životné úkony poškodeného, pre uspokojovanie jeho osobných a spoločenských potrieb alebo pre plnenie jeho spoločenských úloh. Výška konkrétneho odškodnenia za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia závisí jednak od ohodnotenia v lekárskom posudku a jednak od toho, či a v akom rozsahu a s akými prejavmi došlo k zmene stavu pred vznikom škody a po ňom. Dôvody umožňujúce výnimočné zvýšenie odškodnenia za bolesť treba vyvodzovať predovšetkým z okolností vymedzených v bode I ods. 6 zásad pre hodnotenie odškodnenia za bolesť, tvoriacich prílohu A vyhlášky č. 32/1965 Zb., najmä ak ani zvýšenie odškodnenia na dvojnásobok základnej sadzby nepostačuje na

primerané zmiernenie ich následkov. Pre správne určenie výšky odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia je nevyhnutné najskôr zistiť, aké mal poškodený predpoklady pre svoje uplatnenie v živote a v spoločnosti pred vznikom škody, a aké predpoklady má po vzniku škodovej udalosti. Z porovnaní týchto predpokladov možno potom vyvodiť záver, či a do akej miery boli touto udalosťou zúžené alebo stratené možnosti uplatnenia sa v živote a spoločnosti. Odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia má vo svojej podstate predstavovať náhradu za preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre život a životné úkony poškodeného, pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo pre plnenie jeho spoločenských úloh. Sťaženie spoločenského uplatnenia je preto potrebné rozumiť jednak vylúčenie, či obmedzenie účasti poškodeného na plnom osobnom a rodinnom, spoločenskom, politickom, kultúrnom a športovom živote, jednak sťaženie, či dokonca priamo znemožnenie výkonu či voľby povolania, voľbu životného partnera, prípadne možnosti ďalšieho sebazvedelávania. Vo výnimočných prípadoch hodných mimoriadneho zreteľa (§ 7 ods. 3 vyhlášky č. 32/1965 Zb.) môže súd sumy odškodnenia primerane zvýšiť nad stanovené najvyššie sadzby odškodnenia bez akéhokoľvek obmedzenia.“

Obsah tohto dokumentu nie je možné publikovať bez predchádzajúceho písomného súhlasu spoločnosti Nechala & Co. s. r. o. Tento dokument sa nesmie využívať na účely zisku ani prezentovať ako svoj vlastný. Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter, informácie obsiahnuté v tomto dokumente nie sú poskytovaním právnych služieb a právneho poradenstva a spoločnosť Nechala & Co. s. r. o. nenesie zodpovednosť za prípadné škody vzniknuté na základe činností, ktoré boli uskutočnené na základe informácií obsiahnutých v tomto dokumente. V prípade záujmu o poskytnutie konkrétnych právnych služieb a poradenstva nás kontaktujte.

Ak si neželáte naďalej prijímať Informačný spravodaj, prosím kontaktujte nás na e-mailovej adrese spravodaj@advocate.sk.

© Nechala & Co. s. r. o., 2012

Nechala & Co. s. r. o.
advokátska kancelária
Továrenská 10
811 09 Bratislava
Slovenská republika

Tel.: ++421 2 2042 2010
Fax: ++ 421 2 3500 9015
GSM: ++421 918 953 444
E-mail: advocate@advocate.sk
Web: www.advocate.sk

zapísaná v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, Oddiel Sro, Vložka číslo: 65814/B
IČO: 36 868 604 DIČ/ IČ DPH: SK202305232
